

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Oseriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Sorteori nefrancați nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N° 187.

Joi, 21 Augustu (2) Septemvre.

1886.

Brașovū, 20 Augustu 1886.

Prințul Alexandru merge ca în triumf din oraș în oraș purtat pe umeri de poporul însuflețit care, ca și când s'ar fi deștepat dintr'un vis teribil, vede că iubitul său Domnitor nu e nici mort, nici isgonit, îl vede în mijlocul său încungiurat de oștenii și deregătorii credincioși ai țării, îl vede în fruntea sa îmbrăcișându pe cei bravi, îmbărbătându pe cei slabi de ânger și implorându dela prevedința scut și apărare pentru Bulgaria.

Intr'adevăr primirea triumfală, ce i-o face poporul bulgar prințului Alexandru la reînțoarea sa din exiliul involuntar, la care îl condamnaseră conjurații, șterge de pe fruntea Bulgariei pata nerecunoștinței și salvază onoarea poporului bulgar, dovedind lumii, că acest popor nu e lipsit de sântul de onoare națională și de conștiința datoriei ce-o are față cu vitelul său principe.

Pre când scriem aceste rânduri, prințul Alexandru va fi intrat deja în Sofia, unde cu-o și înainte sosise comandantul suprem al armatei bulgare Mutcurov în fruntea trupelor ru meliote. Acum se dovedește, că revoluțiunea care a țintit la detronarea prințului nu a eșit din sântul poporului bulgar, ci a fost numai o revoluțiune de palat pusă în scenă și condusă de o mână de omeni, gata a trăda patria și pe Domnul ei pentru cine scie ce meschine interese.

Victoria morală, ce a raportat'o prințul Alexandru, nu se restringe numai la propria sa persoană, ci ea este victoria întregului popor bulgar. A învins principiul după care și poporele mici trebuie să fiă stăpâne peste destinele lor, pe cari au dreptul să și le conducă în deplină libertate și independent de poftele și interesele statelor celor mari.

„Iubim poporul rusesc, der voim să fim un popor liber!“ In această declarație, ce-o făcure studenții Bulgari din Praga către țiarul cehic „Hlas Naroda“ culminează marea însemnătate a lucrurilor ce se petrecu ađi în Bulgaria.

Manifestarea aprăpe unanimă a voinței poporului bulgar de a-și păstra dreptul și libertatea sa și față cu Rusia, „protectorul și aliatul natural al Bulgariei,“ o privim ca un bun semn pentru viitoarea desvoltare a lucrurilor în peninsula balcanică. Ea ne face să sperăm, că idea cea mare ca „Orientul să fiă al poporelor orientale“ și să nu devină nici rusesc, nici austriac, nici nemțesc, a eșit deja din domeniul unui vis nerealizabil.

Ar fi de dorit numai ca bunele dispozițiuni, de cari se conduce ađi poporul bulgar, să fiă durabile și să prindă totu mai multă rădăcină în inima sa sântul de libertate și de onoare națională. Acesta ar fi cea mai bună garanție pentru o pacinică conviețuire în viitor a micelor state din Orient.

Cu totă schimbarea favorabilă ce au luat'o evenimentele din Bulgaria pentru prințul Alexandru însă nu se pôte nega, că dificultățile ce care trebuie să se lupte încă nu sunt înlăturate. Totă greutatea zace în atitudinea ce-o va lua Rusia în față loviturii ce-a primit'o din nou politica sa orientală. Acesta factor este însă incomesurabil și de aceea înainte de a mai dice ceva e bine să așteptăm viitoarea desfășurare a lucrurilor.

Evenimentele din Bulgaria.

„Voința Națională“ a primit din diferite orașe ale Bulgariei următoarele sciri telegrafice:

— Curtea marțială intrunindu-se în Sofia a condamnat la mörte pe d-nii Zankov și Gruev. Mitropo-

litul Clement a fost condamnat la muncă silnică pe vieță. Se dice că în curend se voru pronunța un mare număr de alte condamnări.

— Și în Vidin s'a instituit o curte marțială care a judecat pe mai mulți ofițeri și funcționari ce au luat parte la complot.

— Mitropolitul Clement a fost ridicat din demnitatea sa, el va fi ras Țilele acestea.

— Toți elevii școlii militare au fost arestați; de asemenea și o mare parte din oficerii și mulți sergenți și soldați din regimentul dela Kiustendil, cari au luat parte, după cum se scie, la complot. Populația e foarte îndărjită în contra autorilor revoluțiunii, s'au arestat până acuma și multe persoane nevinovate, care după dou Țile de închisore însă au fost liberate.

„Epoca“ aduce următoarele sciri:

— Aflăm că unul dintre cunoscuții conspiratori din Sofia, anume Teodorof, fost ministru de justiție în guvernul provisoriu, a isbit să fugă din Bulgaria și să trecă în România. La Turnu Severin fiind adunată o mare mulțime, printre care foarte mulți Bulgari, Teodorof abia a putut fi scăpat de indignarea publicului, fiind chit numai cu dou palme. În momentul când trenul care aducea pe prințul Alexandru, trecu prin gara Chitila, trenul în care se afla Teodorof staționa acolo. În acest tren se afla și un fost căpitan în armata rusă, care fugea din Bulgaria și care luase parte la conspirația. Martorii oculari spun, că acest căpitan la vederea trenului fu apucat de un fel de atac de epilepsie. Același Teodorof a adresat cele mai brutale injurii prințului în momentul când a fost silit de conspiratori să părăsească Sofia.

— Totă corespondența particulară a principelui Alexandru, pe care revoluționarii o căutau zadarnic, a fost scăpată ca prin minune de un servitor credincios al principelui. Acest servitor a isbit să fugă și se găsește într'o comună din Austria; el n'a dat semne de vieță decât acum, când a aflat că principele se reînțoare la Sofia.

— Se dice că toate casele publice au fost golite în Bulgaria de banii, cari se găseau într'ensele, de către șefii mișcării revoluționare.

— Când a fost arestat Gruef, ministru de războiu al guvernului revoluționar era îmbrăcat în niște haine de pescar. S'a găsit asupra sa un număr însemnat de bilete de bancă rusești, dou lădi pline cu bani.

— Trenul care aducea în țară pe principele de Battenberg, s'a încrucișat în drum cu alt tren în care se găseu mai mulți bulgari fugari din acei cari au luat parte la revoluțiune.

— Duminecă corespondentul unui țiar rus a prezentat dou depeși pentru Petersburg, prin care arată că guvernul român face cauză comună cu cel bulgar. Oficiul central i-a refuzat aceste depeși.

— În locul mitropolitului Clement al Bulgariei, se va numi arhiepiscopul Grigorie dela Tirnova.

Duminecă au sosit cu trenul de Verciorova în gara de nord, tocmai când principele Alexandru era în gară, dou persoane, despre cari poliția fiind avisată că au trecut pe furiș din Bulgaria, i-a primit la vagon și i-a condus la trăsura dându-le un comisar de poliție.

— Ni se scrie din Rusciuk, că astă noapte a trecut o depeșă a consulului rus din Sofia prin care se chiamă în Bulgaria principele Dolgoruki. Aflându de această telegramă, d. Stambulof a dat ordin d'a se opri Dolgoruki la graniță.

„Neue Freie Presse“ dice că regele Carol a pus la dispoziția prințului Alexandru la Lemberg spesele necesare pentru reînțoarea sa în Bulgaria.

Reînțoarea Prințului Alexandru.

Primirea principelui Alexandru a fost și la Șistovū una din cele mai entusiaste. Etă adresa ce i s'a înmănat:

Alteță!

Scumpa noastră patriă, Bulgaria, a fost în Țilele din urmă teatrul unor scene foarte dureroase. Nisce

rău voitor au voit să se jöce cu onoarea și independența Patriei. Ca nisce trădători au întins mâinile lor asupra Tronului cu gândul de a despărți Patria noastră de părintele ei.

Sire! Faptul s'evărșit la 9 Augustu în capitală a lăsat Bulgarilor o tristă amintire și nu voru uita nici odată că nisce omeni obscuri, cu gânduri rele, au vrut să desprețescă victoria și mărirea țerei și să oprască pulsul Statului. Orbiți de dorința de a veni la putere, trădătorii au voit să urmeze exemplul lui Ivanco, o-moritorul lui Assen, der s'au înșelat. Poporul bulgar în unanimitate a condamnat pe acești căi-mișei.

Iubite Principe! Cetățenii orașului Șistovū vedu că independența și fericirea Patriei sunt garantate numai sub înalta vöstră domniă.

Marele țerou dela Slivnița, Dragoman și Pirotu să nu inceteze și în viitor de a dori și lucra pentru mărirea Bulgariei.

Să trăiescă Alteța vöstră!

Să trăiescă Bulgaria independentă!

Ai Alteței vöstre

cei mai credincioși supuși:

Cetățenii din Șistovū

Șistovū. 1886 Augustu 17,

(Urmăză semnăturile a 2430 omeni.)

Din Șistovū principele a plecat prin Biela. Lom, Gabrovo, Cazanlăc, Calafăr, Carlovo la Tirnova.

Etă proclamația pe care principele Alexandru a adresat'o poporului la Rusciuc:

„Noi, Alexandru I, din grația lui Dumnezeu și voința națională prinț al Bulgariei, vestim poporului nostru mult iubit că astăzi am reînțrat în Bulgaria și am reluat frânele guvernului. Dăm deplină aprobare și promulgăm toate măsurile luate în lipsa noastră de regența compusă din d-nii Stambulof, Slaveikov și Stransky. Confirmăm ministerul constituit de d'nsa și întărim pe colonelul Mutkuroff în funcțiunea de șef al armatei bulgare. Esprimăm cu această ocaziune ad'nsa noastră recunoștința poporului și armatei, cari în momentele critice prin cari a străbătut patria noastră, au sciut să apere onoarea, neat'rnarea și numele glorioasei noastre Bulgarii și au rămas cu credință către Tron. Rogu pe Dumnezeu să binecuvinteze scumpa noastră patriă pentru mărirea și fericirea căreia lucrăm cu toți.

Dat în Rusciuc la 17 Augustu 1886.

Alexandru I.

Studenții bulgari din Praga.

Studenții bulgari din Praga cari mai toți au făcut compania din urmă bulgară, publică în „Hlas Naroda“ o declarație în care se dice între altele:

„Pentru noi sunt prețioase manifestările cehe, pentru că ne întăresc în propunerile noastre, pentru că fortifică legătura de reciprocitate dintre poporul ceh și bulgar. Cu atât mai amar am fost loviți, ved'ndu că poporul nostru este sistematic, bănuț și înjosit înaintea publicității. De aceea ne-am decis a protesta solemn înaintea publicității cehe contra celor scrise de „Narodni Listy“, care insultă numele bulgar.

Înainte de toate protestăm solemn cu privire la persoana prințului Alexandru. Cine e Alexandru al nostru? Când vulturii ruși au sburat peste Dunăre spre Balcani să libereze poporul nostru, a venit și el. La 27 Iunie a călcat mai întâi pe pământul bulgar la Șistovū cu sabia în mână, în fruntea vînătorilor săi, luptându vitejește contra Turcilor. Dela Șistovū a mers în sbor peste Balcani spre Constantino-pol. Poporul bulgar nu lă cunoștea pe atunci nici după nume. Când după războiul victorios dela 1878 se întruni marea adunare la Tirnova, reprezentanții poporului nostru și-au dat voturile lor de dou ori altor persoane mai cunoscute, așa prințului Dondukov. Însă marele liberator Alexandru II ne-a dat pe prințul Alexandru. Alegerea acestuia s'a făcut spre întâ-

rirea legăturii de dragoste și încredere către Ţarul Alexandru și Rusia amică. Și pe acestu printu l'am cunoscut totu mai bine. După evoluțiuni diverse elu s'a identificat așa cu simțulu și inima poporului nostru, încăt toți Bulgarii sunt influențați numai de sentimentulu încrederei și iubirii către printu. Prin neștirbita păstrare a constituției, prin unirea celor două Bulgarii și prin victorioasă apărare a țării contra Serbiei aceste sentimente s'au fortificat și mai mult. Mai mult încă; nu e în evidență numai persoana printului, ci și libertatea noastră și neatirnarea noastră. *Iubimă poporul rusu, der voimă se fimă unu popor liberu. Constituția dela Tîrnova și printulu Alexandru* sunt pentru noi o moștenire sfântă dela liberatorul Ţaru; nici unu Bulgaru liberalu — și toți suntem liberali — nu vrea să se încline capulu ca sclavu înaintea cuiva. Noi vedem în Rusia pe protectorulu și aliatulu nostru naturalu, der voimă se ne păstrăm dreptulu și libertatea noastră; de aceea protestăm contra orî-cărei bănueli asupra poporului nostru, ceea ce în privința acesta face »Narodni Listy,« căci față cu noi apără pôte politica autorităților ruse, der nu politica slavă.

Mai protestăm contra aserțiunii, că în Bulgaria ar fi prea mulți ofițeri englesi și germani. Noi am luptat cu printulu pentru Bulgaria și libertatea noastră, der între noi n'a fost unu Anglesu seu Germanu. Mai întâiu să ni se arate unulu, înainte de a ne bănuți. Protestăm cu indignare contra acuzării de mită, că banii Angliei și cine scie ai cui încă ar fi fost în stare a face ceea ce a făcutu poporul nostru întregu și unanimu. Ne întorcem față cu repugnănță dela recomandarea unei ocupațiuni a țării noastre de trupe streine, cum doarece »Narodni Listy,« pentru că noi ca bărbați ai libertății nu ne înclinăm înaintea puterii baionetelor și nu credem, că prin baionete se întărește iubirea, chiar de ar fi baionetele fratelui. Protestăm și contra calomniilor, pe care »Narodni Listy« le scote din flecăriile dușmanilor poporului bulgaru, ca Spiridion Gopcevic. Putem fi mândri de ceea ce au scris despre noi bărbați cu unu nume european, ca Laveleye, Louis Leger, Kanitz, etc., care negreșitu că nu s'au înjositu până la Gopcevic.

În fine contestăm, că colegii neștri din Viena au adresat vre-o telegramă către guvern, care contra intențiunei și a voinței poporului a pus mîna pe puterea publică în Sofia pentru unu momentu, care însă a trebuit să cedeze ordinii de dreptu, prescriș de constituția din Tîrnova. Acesta am creștut de trebuință să declarăm spre a constata adevărulu. (Urmăz semnaturile.)

SCRILE DILEI.

Consiliulu comunalu din Agramu a ținut o conferință confidențială în afacerea invitării la serbările revindicării Budei. Consilierulu comunalu Pogledics a șișit, că e o insultă invitarea ce s'a făcut după ce foile croate au imputat comitetului festivu că n'a invitat comuna Agramu. Dr. Zahar șișe că nu trebuie să mergă nimeni la serbare în numele Agramului, deorece Ungurii, cari acum serbeză liberarea Budei de Turci, nu de multu au distinsu pe unu pașă turcescu cu sibiă de onore. Nici o hotărîre nu s'a putut lua asupra propunerii d'a merge primarul Agramului în numele comunei la festivităși.

Seghedinulu ne-a datu o nouă dovadă de cea mai cumplită miserie, care pôte să existe pe fața pămîntului.

Să scie că după inundare Seghedinulu s'a reconstruit cu împrumutul dela stat. Din cauza miseriei însă bieții omeni nici ratele nu și le mai pot plăti din banii împrumutași și așa li se punu casele în vânzare. În 27 Augustu veni rëndulu să se liciteze casa Rosaliei Csanyi. Nici unu cumpărătoru nu se anunță, până ce în fine unu advocatü incepù să ofere la licitația. Cătu timpu fu vorba de cruceși, licitaru cu elu câteva persoane, der când advocatulü oferì unu florinu pentru casă, o adencă liniște se ivi și casa prețuită cu 1500 fl. fu vendută advocatului cu unu florinu. Se șișe, că fiscalatulü orașului a oferit mai târziu cu 10 cr. mai multu, pentru ca să se publice o nouă licitare.

Din Serajevo se scie, că la prânzulu festivu ce s'a dat cu ocasiunea serbarei onomasticei Maiestății Sale, generalulu br. Appel, guvernatorul generalu, accentuă în toastulu său, că populațiunea nutrește dorința ferbinte d'a saluta pe monarculu pe pămîntulu bosniacu, și încheia astfel: »Dea Dumnezeu ca promisiunea pre înaltă dată în Pozsega să se împlinescă cătu se pôte mai curēndu.«

Ni se comunică, că Franz Iosef, fratele printului Bulgarei, a sositu erî în Sinaia și îndată a fostu condusu în trăsura la palat.

D-lu Dimitrie Butculescu, președintele »Societății Cooperatorilor« din România și deputatü în camera, a fostu în zilele acestea în Brașov, unde a vizitatü espositia industrială.

Cunoscutulu nostru actoru d-lu I. D. Ionescu va veni zilele acestea în Brașov, unde va da o seriă de reprezentațiuni »internaționale« comice cu cântări, în tote trei limbile: românește, nemțește și ungurește. Împreună cu d. Ionescu va debuta și d. S. Mavrodin. Reprezentațiunile se voru da în sala »Hotelului Union«. Amēnunte pe pagina a patra.

Cu trecerea din viață a înaltu Prea Sfinției Sale părintelui metropolitu primatü Calinicü Miclescu, a devenit vacantü scaunulu principalu alu eparhiei bisericeicei autocefale române. Doi candidați parü a se impune: înaltu Prea Sfințitulü metropolitü alu Moldovei și Sucevei Iosefü și Prea Sfințitulü episcopü de Romanu Melchisedek, unulu, celu mai în vērștă dintre prelații neștri, celălaltu unulu din cei mai învățați bărbați ai țerei. Care dintre acești doi va fi alesu, se va decide de către marea adunare întrunită a sfântului Sinodü, a senatului și a camerei deputaților, scie »Voința Națională.«

Profesorulu de danțu d-lu I. Schmid din Bucuresci, cunoscutu publiculu nostru, va deschide și în anulü acesta, cu incepere de astă seră, unu cursu de lecțiuni de danțu în Brașov. Recomandăm publiculu a profita de acestă bună ocaziune, cunoscutu fiind că d-lu Schmid predă cu multu zelü și acurateță lecțiuni de danțu, choreografice ș. a. Informațiuni pôte lua publiculu în locuința d sale, Tergu Straelorü Nr. 306.

D-nii Moceanu și Veliescu, distinsii artiști gimnastici, au plecatu dela Calcuta la Atena. Aci voru da câteva reprezentații, apoi se voru întorce la Bucuresci.

Duminecă a plecatu din Romanu unu nou transportu de Evrei spre America.

»Monitorulu oficialu« românü publică testamentulu răposatului Primatü Calinicü Miclescu, făcutu cu o și înainte morții sale, adecă la 13 Augustu 1886. Acestü testamentu este unu actü numai politico-religiosu. Prin elu înaltulu prelatü face, între altele, istoriculü vieții sale, arată fazele politice din urmă prin care a trecutü țera, laudă pe M. S. Regele, îndemnă pe Români la respectarea religiei și la unire, cere întemiere pe base solide a facultății de teologiă și recomandă succesorulu său să lucreze pentru ameliorarea pozițiunii materiale a clerului.

Intrunire de învățatori în Făgăraș.

Făgărașu, 15 Augustu 1886.

O lună de zile este de când s'a ținut adunarea generală tractuală a reuniunii învățatoresci gr. or. din protopresbiteratul Făgărașului, în urma invitării din Nr. 148 alu prețuitei »Gazete«, și până în ziua de astăzi n'am cetitü nici unu raportu despre decursulu acelleia. Ca on. publicu să nu presupună, că acea invitare ar fi rămasü fără efectü, imi iau voiă a raporta eu despre decursulu adunării din cestiune, în liniamente mai generale, deși așteptam s'o facă acesta alții, mai puțin ocupați. Căci să vedeți, d-le Redactoru, cătu de puțin dispunem noi, învățatorii români, de timpu pentru a mai putē scrie și ceti câte ceva, mai alesu în timpulü verii — în ferii — când pôte toată lumea presupune, că învățatorii în acestü timpu ar fi cu totulü liberi, der acestă presupunere este cu totulü greșită. Lasu că bietulu învățatorü românü, după deșce lunı de grea și obositorü muncă în școlă, capătă douē lunı de ferii ca să se restaureze și să și împrospeze puterile pentru greua muncă a anulü viitorü, der în realitate cum și le restaurează? — Fiindü îngreunatü cu o familiă grea și puțină sa plată neajungēndu-i pentru susținerea vieții, elu, sērmanulu, trebuie să lucre ca orișicare muncitorü plugarü de diminēta până sera, să sape, să secere, să cosească, să are, să semene. Cu scrisulu și cu cetitulü când se mai ocupe elu deră în timpulü verii? Abia Dumineca pe apucate și cum dă sfântulu!

Ore învățatorulu, acestü muncitorü fără repausu, nu merită îmbunătățirea sörtei sale, de compătimitü, ca intr'adeverü — după deșce lunı de grea muncă — să se bucure și alu de ferii? Despre acesta credü că nimeni cu mintea luminată, nu mai stă la îndoielă.

Adunarea s'a deschisü prin on. d-nu Iuliu Danü, administratorü protopresbiteralü, în calitate de președinte. Totu aci a încopatü și activitatea comitetului spunēndu, că acesta, constituindu-se numai în adunarea generală de astă iernă, n'a pututü desvolta până acum o așa întinsă activitate, der nutrește speranța, că pe viitorü se va face totu ce va fi posibilü spre binele și înaintarea causei școlare peste totü.

După cuvēntulu de deschidere combinatü cu raportulu comitetului a urmatü critica lui Nic. Aronü asupra disertațiunei: »Originea și problema școlei în generalu, și în specialü problema școlei poporali«, de I. Capătă. Critica acesta a fostü ascultată cu viu interesü din partea celorl preșenți. D-lu Aronü și-a tractatü bine tema luate asuprași. S'a adusü mulțămಿತă atâtü disertantului câtü și criticantului.

Urmăz punctulu c.) Mēsurile metrice în școlă poporală. D-lu Nic. T. Popü, care a arētätü însemnătatea măsurilorü metrice în școlă, și pentru studiulu aritmeticeicei în specialü și în fine cătu are de a se propune? Să facü mai multe reflexiuni și observări, la cari iau parte membrii Nic. Aronü, G. Dobrinü, I. Capătă și alții, în fine se accentuează, ca pe viitorü învățatorii cu privire la tractarea măsurilorü metrice să fiă cu mai mare atențiune și să pună mai mare pondü ca până acum, căci măsurile în viața practică suntü de celu mai mare interesü în comerțu, adecă la vânzare și cumpărare, și necunoscința lorü se plătesce förte scumpü, căci scote mulți și frumoși bani din punga plugarului românü; din contră însă, speculantulu Jidanü ori Armēnü se înavuțesce pe conta nescinței sērmanului plugarü. Avisü der tuturorü d-nilorü învățatori!

FOILETONU.

Poesii populare.

Adunate de Maria Silvia Dănilă, din Budeleculü de pe Câmpia.

Dorule, de unde vii?
— Eu? — Tocmai dela Sibii.
— De bădița ce mai scii?
— Io de bădița sciu bine
C'acum te-a lăsatü pe tine.
— Arđă-mi-te foculü minte
Cum n'ai fostü tu mai nainte...!
Acum esci, nu-mi trebuiești,
Că nimicu nu-mi folosesci!

Frunđă verde bobule,
Ce te legēni bradule?
— Nu mē legānū de frunđosū,
Făr' mē legānū să cadū josū,
Că la mine s'au aflatū:
Trii meșteri din Baia-mare
Sē mē taiā în trii pētrare,
Cu securi și cu toporē
Sē mē ducā'n josū la țērā,
Sē mē fac' o temniciorā,
Temniciorā cu prilazū,
La robī de mare necazū,
Temniciorā robororū
Voiā bună domnilorū.

De-ași sci mändră c'ai fi-a mea
Vinerile le-ași ținē,
Sāmbāta io n'ași lucrā
Pānā ce te-ași căpēta.

Frunđă verde frunđuliță
Am avutü o mändruliță,
Frunđă verde foiā'n fragā
Am avutü o mändrā dragā,
Frunđă verde viorea
Cānd a fostü să fi-a mea
A'nceputü o gurā slabā
Și-am rămasü fără de dragā.

Trage mändră la uritü.
— Te-am cerutü și n'ai venitü,
Trage mändră la necazū,
— Te am cerutü și te-ai retrasü;
Ți-a pärē mändrutiā rēu
Dup'unü omü, cum am fostü eu.

Sci tu bade amu-i unü anü
Cātu de dragi noi ne eramü:
Num'unü mērü de capētāmü
Noi amēndoi ilü māncāmü,
Acum de-amü avē cu saculü
Nu ne-amü da unulu la altulü.

Pe delulü din susü de satü
Merge-unü carü inferecatü,

Da în carü cine-i culcatü?
— Unü robuțü tinērü, legatü;
Din'apoiā carului
Merge maica robului
Totü plāngēndü și suspināndü
Și din gurā cuvēntāndü:
— Pogānicii, iubiții mamii,
Nu fiți aspri, ca tiranii,
Mānați boii linișiorü,
Că ęsta-i alü meu ficiorü!
— Robulü nici grijā n'avē
Făr' din graiu așa grāia:
Mamā, plānsu ținzadarü
Că n'ai vrutü să fiu plugarü
Făr' mai învățatü tēlharü:
Sē mē ducü pe sub rēzorē
Sē prindü mielulü de piciorē,
Er tu l'ai pusü sub covatā
Ș'ai juratü c'ă casa totā
Că melulü nu' de furatü
Și că îi de cumpēratü.
Ađi rēulü dupā minü fuge,
Blāstēmulu pe tinü te-ajunge.

Mēi bădiță, bădișorü,
Nu vrēi să sci d'alü meu dorü,
— Lasā bade că-i vedē
Cānd de mine-i rēmānē
Cātu de rēu ți-a mai pärē...!
Poți umbla cu clopu'n mână,
De dragoste pace bună,

Că io decă te oiü lāsa
Altu nu m'oiü înturna,
Dec'odatā te-oiü urü
Cum am fostü bade n'oiü fi,
Pe tine nu te-iu iubi.

Cātu era nōptea de mare
Totü cānta-o priveghitōre,
Așteptü ğia se se facā
Priveghitōrea se tacā.
Dia albā s'a făcutü,
Priveghitōrea tăcutü,
Da'nceputü cu'c'a cānta:
Și mai grosü și mai subțire
Și d'a noastră despărțire,
Despărțire cu necazü
Catā bade se te lasü,
Despărțire cu dorü multü
Catā bade se te uitü!

Am avutü o mändruliță
D'am gānditü că-i prea micuță
Ș'am lāsat' o să mai creșcā
Minte'n capü sē-și dobāndescā;
Ea de dorü și de bānatü
S'a pusü și s'a māritatā
Dela noi alü treilea satü.
Pe minü m'a lāsatü cā'n baltā
Bat' o Dumnezeu s'o batā!

Să trece apoi la punctu d.) care nu se pută escuta lipsindu acum pentru a doua oră criticantele, d-lu Spiridon Mardanu, capelanu în Sămbăta super. apusenă, care ar trebui ca pe angajamentele sale morale — căci de bună voiă s'a însinuat — să pună mai mare pondă, căci altcum în viitoru pe vorbele sale nimeni nu va mai pune nici unu prețu, ceea ce credu, că d-lu capelanu Mardanu, nu ar dori-o. Punctulă acesta de astădată s'a amănăt până la proxima adunare generală, când credem că se va și escuta. Fiindu timpul înaintat ședinta se rēdică la 1 1/2 ore p. m. (Va urma.)

Testamentul Metropolitului Calinicu.

„Monitorul Oficialu“ din Bucuresci publică acestu testamentu, pe care-lu dăm în întregulū său :

Amintirea morței folosește.

Acestu adevēru, decă omenirea ar fi bine pētrunsă de elū și decă l'ar practica, de căte și căte anevoințe, de căte și căte greșeli și fapte regretabile nu ar scāpa și nu s'ar feri. Amintirea morței este amintirea slăbiciunii nōstre, a zădărnicii și a nimicirei lucrurilor omenesci. Decă omulū și-ar aduce aminte de acestu mare adevēru și l'ar studia cu seriozitate din tōte punctele de privire, nu ar audi numai glasulū ambițiunii sale, și ar curma cupiditatea și zavistia sa, cari suntū fântānele tuturorū neajunsurilorū și tuturorū relelorū cu care omulū se luptă în tōtă viața sa; cei tari nu ar abusa de puterea lorū, cei slabi arū modera dorințele lorū, și astfel stabilindu-se o justă cumpānire în tōte și la tōte, pasiunile cele orbe nu ar izbucni în paguba omenirei. Punēnd'o pe acea tristă cale, la care evanghelistul Marcu face alusiune când dīce: ce va face omulū de ar dobēndi lumea tōtă și și va perde sufletulū său?

Insemnāteaa lecțiunii mântuitoare, coprinsă în sentința de mai susu, o înțelege și o prețuesce mai vērtoasă creștinulū, când simte că se apropiă momentulū împlinirei datoriei comune. În asemenea momente, sufletulū vede deschidēdu-se înaintea sa unū orizontu totū atātū de nemārginitu cătu este de nou și luminatū, și rupāndū cu preocupāțiunile vremelaice și pāmētesci, își ficsēză atențiunea la regiunile inalte și vecnice ce-lū așteptā, cugetā adēncu asupra înaltelorū adevērilorū, cuprinse în S-ta Scripturā, despre omū și despre menirea vieței pe pāmētū.

Sufletulū omului este o raqā, care, pornindū dela centrulū veciniciei, a pētrunsū și s'a imbrăcatū — ca să dīcū așa — în trupū, spre a împlini o misiune sântā. Acēstā raqā nicodată nu se confundā, nici odată nu se identifică cu materia; dēr atrasā de vorbele amāgitōre ale duhului rēu, care de când e lumea cautā sē predominēze, a uitatū poruncile Dātatorului de viață și s'a dēpartatū de ele. Din acelu momentū viața a devenitū o pedēpsă, care se pōte compara cu o campaniā; făcare omū, aședātū lângā și între semenii sēi, ca unū soldatū într'unū corpū de armatā, are o luptā de susținutū — lupta în contra anevoințelorū și neajunsurilorū vieței, spre a și spāla pēcatulū făcutū cu ocaziunea călcārei poruncilorū date de Dumneqeu în ziua creațiunii. Dumneqeu în a sa nemārginitā milă a trimisū pe fiulū său pe pāmētū spre a scāpa pe omū de pēcatulū originalū și spre a-i arēta calea mântuirei.

De atunci, lupta a devenitū duplā, căci omulū, pe lângā anevoințele și neajunsurile vieței, mai are a se lupta cu poftetele și pasiunile revoltātōre ale materiei, cari cautā a-lū deturna din calea mântuirei, cumpāna cāteodată se plēcă spre partea drēptā, spre partea cāreia voința Dumneqēescā a acordatū eghemonia, și atunci omulū propāșesce spre bine; dēr altādatā se plēcă spre partea opusā, atrasā fiindū de materiā, și atunci societatea merge înapoi, desprețindū și batjocorindū sântele precepte ale religiunii și violāndū și călcāndū legile moralei. Omulū intorcēdu-se acolo, de unde a pornitū, la centrulū veciniciei, are sē dea A-totū puternicului făptuitorū și Domnū, care l'a trimisū pe pāmētū, sēmā de tōte faptele sale, independentū de persōne și de veri-ce altā rațiune.

Faptele omului au dobānditū o duplā rēsplătā, una relativā și alta absolutā: relativā este contimporanā cu sēvirșirea faptului împlinitū, o gāsīmū pe pāmētū, în satisfacțiunea pe care o simțīmū la momentulū isbutirii, și cea absolutā și cea traică ne este rezervātā de dreptatea dumneqēescā; în lumea cea fără sfișitā, independente de succesū său de nesuccesū, și numai și numai în vederea scopului și a mijlcelorū întrebuintate.

Dēr apropierea momentului predestinatū pentru trecerea la viața vecnicā nu este datū făcāruiā sē o cunoșcā, sēu sē o prevēdā. „Veghiatū, căci nu știți cēsulū“, dīcū scripturile; de aceea și smerenia mea, pe când încă simțirile mele suntū în bună stare și cugetarea mea este limpede, am aflatū cu cale a mă reculege, a arunca o privire retrospectivā asupra vieței mele, și a mă pregāti pentru ca sē mă înfāțșezū înaintea Judecātorului celui mai înaltū și justū.

Ce am fostū? Ce am făcutū pe acestū pāmētū? Ce rēspundere o sē am înaintea judecāții desēvirșite?

Iacă întrebāri ce imi faci singurū de căte ori mă gândescū la mōrtea trupului.

„Fārādelegile mele le știu și pēcatulū meu înaintea mea este pururea; că fārādelegile mele s'au înmulțitū mai multū decātū perii capului meu“; dēr și mila lui Dumneqeu e nemārginitā și nādejdea în mila Sa nicodată nu s'a înșelatū. Cu inima umilitā și cu sufletulū în pocāință, cerū ertare dela Înalta Sa înțelepciune pentru tōte faptele mele sēvirșite în lumea vremelnicā, atātū de cele cu voiă cătu și de cele fără de voiă; și precum eu ertū tuturorū acelorū cari mi-au făcutū vr'unū rēu, totū astfel la rēndulū meu, cerū ertāciune dela aceia, cārora am pricinuitū, în calitatea mea de omū, veri-ce neajunsū, sēu supārare, sēu rēu, pe știute sēu pe neștiute.

(Va urma.)

Ultime sciri.

Șiștov, 30 Augustū. Prințulū Alexandru a plecatū din Ruscuc, la 4 ore dimiņēta pe Yachtul scu și a ajunsū la Șiștov la 8 ore. Tōtā populațiunea orașului era pe cheiulū de debarcare și pe colinele de prin prejurū. Prințulū merge din triumfū în triumfū. Entusiasmulū ce s'a manifestatū ertū la Ruscucū e întrecutū de celū ce se manifesta de populațiunea din Șiștov. Poporulū a dēshāmatū caii dela trāsura prințului și a dusū pe Alteța Sa în triumfū până la bisericā unde unū Te Deum a fostū cântatū. Peste unū ceasū prințulū plēcă la Tērnova.

Parisū, 30 Augustū. După o depeșā din Berlinū primitā de diarulū „Republique Francaise“, prințulū de Bismark ar fi opusū la acēsta. Prințulū de Bismark ar fi voitū sē susținā pe prinulū Alexandrū, dēr împēratulū Wilhelmū ar fi acum decīsū a trăgāni lucrurile în Bulgaria pentru a profita de împējurāri în casulū în care împēratulū Wilhelm ar muri.

Tērnova, 30 Augustū. Prințulū a plecatū dela Șiștov la 9 ore și a sositū aci la 6 ore sēra. Lovitura de statū a datū de sigurū prințului o imensā popularitate. Dealungulū drumului populațiunea avēndū în frunte pe preoți cu sfințele icōne aclama pe prințū. La 5 kilometrii de Tērnova o mulțime considerabilā, pe josū, în trāsuri, călare aștepta sosirea prințului. Ingrāmādirea era atātū de mare la intrarea în orașū încātū era imposibilū sē între trāsurile și suita prințului în Tērnova, care fū primulū punctū de unde porni mișcarea contra revoluționarā. Prințulū salutāndū urāriile de bunăvenire ce i se adresau, a felicitatū orașulū de inițiativa luatā sub direcțiunea d-lui Stambulov. Pare că entusiasmulū cresce mereu cu cătu prințulū înaintēzā. Totū orașulū e în sērbātōre. Ultimele informațiuni făcū sē se prevēdā că restulū călētōriei sē va îndeplini în aceleasi condițiuni. Linisceaa e perfectā. E probabilū că prințulū va pleca mâne la Filipopolū.

Sofia, 30 Augustū. — D. Stambulov a telegrafatū la Sofia că regele Milanū a adresatū prințului Bulgariei o telegramā de felicitare și că prințulū a rēspunsū mulțumindū regelui și exprimāndū și speranța a vedea în curēndū restabilete relațiunile amicale între cele 2 țeri.

Petersburgū, 30 Augustū. — E probabilū că întōrcerea prințului Alexandru nu schimbā în nimicū hotāririile luate de Rusia, cu tōte că executarea acestorū rezoluțiuni sē fie momentanū amānate. „Novoje Vremja“ considerā restaurarea prințului ca îndoielnicā.

SCRII TELEGRAFICE.

(Serv. part. a Gaz. Trans.)

CONSTANTINOPOLŪ, 1 Septemvre. — „Agenția Havas“ desemnezā sgototulū, că prințulū Bulgariei are intențiunea sē abdīcă la tronū de bună voiā, dupăce va restabili ordinea.

TĪRNOVA, 1 Septemvre. — Maiorulū Grucev și căpitanulū Benderev au fostū aduși aci sub escortā, pentru ca sē fiā puși înaintea tribunalului de rēsboiū.

BUCURESCI, 1 Septemvre. — Scirea „Lloydului“: Mutkurov în fruntea trupelorū rumeliote a intratū în Sofia. Pe mâne sē așteptā sē sēsēcā și principele.

GIURGIŪ, 1 Septemvre. — Ludovicū de Battenberg, fratele prințului bulgarū, a plecatū din Ruscucū spre Bucuresci, de unde se va duce la Sinaia.

Mulțamită publicā.

Comuna bisericēscā greco-catolicā romānā Romosū comitatulū Hunedōrei, aduce ferbinteaa sa mulțamită prea

stimatului domnū Gergely Ferencz, bine meritatului proprietarū în Udvarheiu, și Theodorū Max, majorū în pensiune, pentru intervenirea binevoitōre pe lângā carissimā dōmnā piōsā Eufrosina Albertha, călugăriță în Gratz, care, ca o adevēratā creștinā, ne-a oferitū trei rēnduri de vestiminte rituale pentru bisericā nōstrā în prețū de 300 fl. v. a.

Atotputerniculū Dumneqeu concēdā-le o viēță îndelungatā pentru acēstā mārīnimōsā donațiune! Asigurāmū pe binefăcētōrii nōstri, că nu vomū pregota a implora prin rugāciunile nōstre darulū de susū asupra lorū. Bunulū Dumneqeu sē le rēsplătēsēcā binefacerea!

Romosū, la 5 Augustū 1886.

Ioanū Vaideanu,
preotū gr. cath. romānū.

Dare de sēmā publicā,

Despre venitulū concertului și alū balului ținutū în orașulū Alba-Iulia cu ocaziunea adunārei generale a Asociațiunii transilvane pentru literatura romānā și cultura poporului romānū.

Venitele: Din contribuiri benevole a mai multorū Romāni din Alba-Iulia pentru speșele preparativē 103 fl. 50 cr. Venitulū concertului 320 fl. Venitulū balului 419 fl. Suma 842 fl. 50 cr.

Speșele: 1. Tipārīturi 29 fl. 31 cr. 2. Speșele de drumū a coriștilorū și intertențiunea acelorā 221 fl. 31 cr. 3. Speșele călușerilorū 29 fl. 4. Prețulū salei de concertū și de balū 100 fl. 5. Speșe de încuarītātū și procurārea altorū recuisite 82 fl. 82 cr. 6. Pentru musica balului 30 fl. Suma 492 fl 50 cr.

Recapitulare: 1. Suma venitelorū 842 fl. 50 cr. 2. Suma speșelorū 492 fl 50 cr. Decī venitulū curatū face 350 fl. adecā: Trei sute cincī qecī florini v. a., care sumā s'a trimisū la cassa Asociațiunii transilvane.

Totū odatā pre lângā esprimarea de mulțamitā adevērimū, cumcā în sumele de susū suntū cuprinse urmātōrele suprasolviri:

La concertū 1. dela Magnificența Sa Domnulū prepositū alū capitulului rom. cat. Franciscū Barta 2 fl., La balū: 2. d-nulū Dr. Absolonū Todea adv. în Reghinulū Sāșescū 4 fl., 3. d-nulū neguțātōrū E. Moreno din Alba-Iulia 5 fl. 4. dd. Lascu George, Constantinū Colbași și parochulū gr. cat. Stefanū Popū căte 1 fl 5 d. Dr. Grama Alex. din Blāșiū 3 fl. 50 cr. 6. d. Dr. Nathalū Bernat medicū urbanū, Ioanū Rusanū, proprietarū în Mesentea, Dr. med. M. Deutsch, Gerasimū Candrea adv. căte 50 cr.

Totū odatā se dā mulțamitā conlocuitorilorū din Alba-Iulia, cari au binevoitū a primi în cuartire pe oșpeții nōstri.

Din ședința comitetului arangiatorū.

Alba-Iulia, în 10 Augustū 1886 st. v.

Alexandru Tordășianū,
președinte.

DIVERSE.

De pe amvonū. — Preotulū unei comune din Holstein predicā credincioșilorū sēi despre minunea lui Christosū, prin care cu cincī pāni și doi pesci sātūrā 5000 de omeni. Limba ilū luā pe dinainte pe preotū și dīse: „Acum spuneți-mī iubițilorū, cine dintre muritorī ar mai fi în stare sē sature 5 omeni și 2 pesci cu 5000 de pāni? — „Eu, pārinte!“ rēspunse unulū dintre credincioși. Preotulū își trase de sēmā, se rușină de aceea ce a dīșū și se scobori de pe amvonū. În Duminēca urmātōre preotulū voi sē se corēgā, se sui ērāși pe amvonū și-și repetā predica sa întrebāndū din nou: „Acum spunēți-mī iubițilorū, cine dintre muritorī ar mai fi în stare sē sature cu 5 pāni și 2 pesci 5000 de omeni? — „Eu!“ — rēspunse același îndrāsnețū. Preotulū își perdū rābdarea și-i dīse: »Cum cutezi tu pēcātōsule sē dīci una ca acēsta?« — »Bine, — rēspunse elū — că dōrā din Duminēca trecutā mī-arū fi mai rēmasū mie atātā cu cătu sē-i saturū pe omenii aceștia.

Comerțū de fete. — În zilele acesteaa o tinērā fētā, anume Matilda Gurino, denunțā poliției din Pesta, că la intervenirea samsarōicē Galambos din Pesta nouā, fū angagiātā ca chelnēriță de presupusulū cafegiu Zigmund Polatsek din Comornū. În urmă vēdū că Polatsek e proprietarū alū unei case publice, în care fēta fū reținutā cu forța. În fine isbutū sē fugā și veni în capitalā. În același modū fū reținutā o a doua fētā, anume Barbara Duncsak, în casa publicā din Strada Aradului. Ca samsarōice au funcționatū femeile Hajas și Maria Vajda, amēndouē din Pesta nouā. Poliția a pornitū cercetare penalā contra acestorū spurcate ființe.

Unū principe africanū. — Diarele germane spunū că se aflā la Berlinū principele Dido, din Cameroon, care a fostū invitatū de guvernulū germanū. „Acum căte-va zile principele africanū a asistatū la unū simulacru de luptā datā de căte-va regimēte din gardā. Principele negru a urmārītū cu unū viu interesū diferitele peripeții ale luptei și a făcutū generalului o mulțime de întrebāri naive. Astfelū elū a întrebātū, decā aceste regimēte constitue întrēga armatā germanā, decā împēratulū are o listā de toți soldații sēi, decā soldații rāniți au fostū decapitatī, după cum este obiceiulū în țēra sa, etc.

Editorū: Iacobū Mureșianu.

Redactorū responsabilū Dr. Aurel Mureșianu

Cursul la bursa de Viena

din 31 Augustu st. n. 1886.

Table with 2 columns: Item description (e.g., Rentă de aur, Bonuri rurale) and Price/Value.

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 18 Augustu st. v. 1886.

Table with 2 columns: Item description (e.g., Renta română, Banca națională) and Price/Value.

Cursulu pieței Brașov

din 29 Augustu st. n. 1886

Table with 2 columns: Item description (e.g., Bancnote românești, Argint românesc) and Price/Value.

Avisu telegrafic.

Joi în 2 Septembrie n. și în fie-care di următore voru da în „Hotelu Union“

D-nii I. D. Ionescu și S. Mavrodin

Artiștii din Bucuresci

Mari reprezentațiuni internaționale

Programa constă din Soluri, Duete și mici comedii în limba română, germană și ungară cu acompaniare de musică.

Inceputul la 8 ore. Prețulu de intrare 40 cr.

In fie-care di programu nou.

1-3

Schimbare de localu!

Am onore a încunoscianța pe Onor. publicu că la 28 Augustu a. c. m'am mutat

FRANZ KINDLER

Tergulu Flosulu Nr. 21.

Acestu magazinu mai spațiosu mă pune în plăcuta pozițiune de a puté servi

Mulțamindū fôrte pentru încrederea de până acum, mă rogū a mi-o păstra în noulu localu.

Cu înaltă stimă

A. Meschendörfer.

Mersulu trenurilor

pe linia Predealu-Budapesta și pe linia Teiușu-Aradu-Budapesta a calei ferate orientale de statū reg. ung.

Large table with 4 main sections: Predealu-Budapesta, Budapesta-Predealu, Teiușu-Aradu-Budapesta, and Budapesta-Aradu-Teiușu. Each section contains train schedules with columns for train type and departure times.

Nota: Orele de nopte suntū cele dintre liniile grōse.